

UNDERVISNINGS- MATERIALE

TILGODESER FÆLLES MÅL

MUSIK INDSKOLING

- Mød et verdensberømt kor
- Lær om stemmen
- Syng med følelserne

Brug før / efter skolekoncert med

ARS NOVA COPENHAGEN

Levende
Musik i Skolen

INDHOLD

- 3** Sådan bruges materialet
- 4** Fælles mål

- 5 Undervisningsmateriale musik**
- 6** Obligatorisk forberedelse
- 7** Frivillig forberedelse

- 15 Praktisk info om koncerten**
- 16** Til kontaktlæreren
- 17** Praktiske oplysninger
- 18** Koncertplakat

Foto: Nikolai Østergård

**FORUDEN LINKS TIL LYDFILER
FINDES DER AKTIVE VIDEOLINKS I
MATERIALET.**

Forsidefoto: Nikolai Østergård

SÅDAN BRUGES MATERIALET

For at eleverne skal få mest ud af koncerten, anbefaler vi, at materialet "Obligatorisk forberedelse" bruges som optakt til koncerten. Derudover findes der materiale til lidt flere undervisningslektioner, som knytter sig til koncertoplevelsen og Fælles Mål.

OBLIGATORISK FORBEREDELSE

1 time

1. Præsentationsfilm af ensemblet Ars Nova Copenhagen s. 6
2. Hvad er et kor? s. 6
3. Se og lyt til videoen med Ars Nova om balance s. 6
4. Syng en sang i balance og i ubalance s. 6

OPGAVER TIL LIDT FLERE MUSIKLEKTIONER

2-3 timer

1. Er stemmen et instrument? s. 8
2. Opvarmning og stemmebrug s. 9
3. Syng med følelserne og sangtekst s. 10
4. Quiz og byt: Gæt en følelse og følelseskort s. 12
5. Musikalsk vendespil s. 14

MUSIKEKSEMPLER MED ARS NOVA

1. Præsentationsvideo af Ars Nova Copenhagen
2. [Video om sten i balance](#)

FÆLLES MÅL

Musik (efter 4. klasse)

Kompetencemål
flerårige læringsmål

Færdigheds- og vidensmål
etårige læringsmål

Læringsmål
for undervisningsforløb

OBLIGATORISKE KOMPETENCEOMRÅDER OG -MÅL

Kompetenceområde

Musikudøvelse og musikforståelse

Kompetencemål

- Eleven kan deltage opmærksomt i sang, spil og bevægelse med bevidsthed om egen og andres rolle i musikalsk udfoldelse
- Eleven kan lytte opmærksomt til og udtrykke sig varieret om musik

VEJLEDENDE FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Sangteknik

Eleven kan synge med god intonation og klang.

Eleven har viden om intonation og klang.

Musikoplevelse

Eleven kan formidle sin oplevelse af musik.

Eleven har viden om måder at udtrykke musikoplevelser på

Eleven kan lytte til levende fremført musik.

Eleven har viden om lytteadfærd ved levende fremført musik.

EKSEMPLER PÅ OMFORMULERED LÆRINGSMÅL

1. Eleverne ved, hvad et vokalsemble er
2. Eleverne kan synge med god støtte og klang
3. Eleverne kan lytte til andre, mens de selv synger

BEMÆRK

Ovenstående Fælles Mål er eksemplariske og dækker ikke nødvendigvis hele målgruppen for skolekoncerten. Til gengæld er opgaverne i undervisningsmaterialet enkle at justere i sværhedsgrad og kan tilpasses alle klassetrin i pågældende målgruppe. De udvalgte målpar er med andre ord ikke udtømmende for materialets relevans.

A large, irregular orange shape, resembling a stylized drop or a cloud, centered on a white background. It has a smooth, rounded bottom and a more jagged, organic top edge.

**UNDERVISNINGS-
MATERIALE
MUSIK**

OBLIGATORISK FORBEREDELSE

1 Præsentation

Ars Nova Copenhagen er et af verdens bedste vokalensembler. Et vokalensemble er et lille kor, hvor der tit kun er én person på hver stemme. Der er i alt 12 sangere i Ars Nova-ensemblet. Ars Nova har specialiseret sig i den meget gamle kormusik og i den helt, helt nye. De har også vundet en international Grammy, som er en af de flotteste priser, man kan få for indspilning af et album. Ud over masser af koncerter i Danmark turnerer de i hele verden. I år har de været i Holland og Polen, og snart skal de til USA og Hong Kong. Ved skolekoncerten viser Ars Nova, hvad det vil sige at være musikalsk i balance: Hvordan man laver musik med kroppen og stemmen, og hvordan korsangere både skal tage ansvar for den lyd, de selv laver, og samtidig hele tiden skal lytte og give plads til hinanden. Og eleverne skal selvfølgelig også selv være med!

bit.ly/40aTtF9

2 Hvad er et kor?

- Et kor består af flere mennesker
- Der kan både være drenge og piger i et kor
- Hvis der kun er piger i koret, hedder det et pigekor
- Hvis der kun er drenge i koret, hedder det et drengekor
- Flerstemmig betyder: Korsangerne kan synge hver deres stemme, selvom de synger den samme sang
- I voksenkor kalder man de forskellige stemmer for:

sopran = den lyse kvindestemme
alt = den mørke kvindestemme
tenor = den lyse herrestemme
bas = den mørke herrestemme.

3 Se videoen nedenfor

Se videoen om sten i balance med Ars Nova. Tal med eleverne om, hvad det kræver, at stenene ikke falder sammen? På samme måde som stenene skal være i balance, skal stemmerne i et kor også være i balance, for at det lyder godt. <http://kortlink.dk/2gwzy>

FIND VIDEOEN HER

4 Syng en sang i balance og i ubalance.

- Syng en sang, som eleverne kender rigtig godt
- Lad på skift nogle elever synge meget kraftigt og andre svagt
- Skift rundt og gør eleverne opmærksomme på, hvad de skal lytte efter
- Prøv at synge med samme styrke alle sammen. Det kræver stor opmærksomhed på egen stemme, men også alle de andres på samme tid. Det skærper lytte-opmærksomheden, hvis man synger med lukkede øjne.

A large, irregular orange shape resembling a drop or a cloud, centered on a white background. It has a smooth, rounded bottom and a more jagged, organic top edge.

**FRIVILLIGE
OPGAVER TIL LIDT
FLERE LEKTIONER**

OPGAVER TIL LIDT FLERE LEKTIONER

1 Er stemmen et instrument?

JA! Stemmen er det mindste instrument i verden – og det instrument, vi alle sammen har inde i struben i halsen. Stemmehæberne er på størrelse med den lille bitte hvide bue, der er inderst på din lillefingerne!!

Vi kan ikke bytte instrumentet til et andet, så pas godt på det - og lad være med at råbe alt for meget! Vi kan alle sammen bruge stemmen helt naturligt, lige fra vi bliver født. Vi kan råbe, tale, græde, grine – og synge.

At synge er at lave musik med sin stemme. Det er altså noget andet end at råbe og tale. Hvis vi gerne vil lære at synge rigtig smukt og kraftigt, kan vi øve os og udvikle stemmen.

Illustrationer: freepik.com & Colourbox

OPVARMNING OG STEMMETRÆNING

2 Opvarmning og stemmetræning

Her er eksempler på opvarmningsøvelser, som er gode at bruge i begyndelsen af en musiktime eller før morgensangen.

Krop: Vi bruger hele kroppen, når vi synger. Derfor er det en god ide at varme kroppen op og strække den. På den måde kan man lære at mærke forskel på at være spændt og afslappet samt få styrket sin motorik og balance.

- Plukke æbler. Lad som om, du plukker æbler fra et højt træ. Du skal strække dig højt op på tæerne og helt ud til siden for at nå dem alle.
- Gå i slowmotion. Gå med store tunge månestøvler i slowmotion. Det må gerne fjedre i kroppen, når du går. Sæt en blid lyd på, der følger din bevægelse.
- Ryst kroppen. Start med en lille rystelse nede i benene. Sæt lyd på. Sig "uh...". Lad rystelse og lyd vokse i takt og sprede sig til hele kroppen.

Holdning: Det er vigtigt at stå godt og med en god kropsholdning, når man synger.

Sangen kan ikke komme ud, hvis kroppen er helt krøllet sammen.

- Stå godt. Stå på begge fødder og med fødderne i lige linje under hofterne. Fordel vægten lige og vær opmærksom på, at du ikke har vægten på hælene. Prøv at flytte vægten langsomt til siderne og frem og tilbage uden at fødderne slipper fra gulvet. Sørg for, at knæene er let bøjede. Hofterne skal være lige, så du ikke hænger skævt i en af dem.
- Lang ryg. Ret dig op med en åben brystkasse. Forestil dig, at du har et flot halssmykke på, som du vil vise frem.
- Lang nakke. Forestil dig, at du er Pinocchio og hænger i ét eneste af dine hovedhår. Find en god balance, mens du står der og hænger i bare ét hår.

Støtte: Øvelserne styrker mellemgulvsmusklen og de mave- og rygmuskler, vi bruger, når vi synger.

Motorcyklen

- Forestil dig, at du er en motorcykel, der gasser op. Få læberne til at svinge, sæt lyd på samtidig og prøv at lave lave glissader, der følger bevægelsen. Øvelsen får også gang i kroppen og mimikken – og grinet – og måske kan I køre rundt mellem hinanden.

Julemanden

- Sig "ho ho ho", "ha ha ha" og "hi hi hi". Prøv forskellige tonehøjder og nuancer, lad fx som om I er julemænd, hekse, fine damer, nysgerrige børn, operasangere osv. Læg hånden lige under brystet imens og mærk musklerne, når du siger lydene

Toget

- Sig "f-s-f-s" i ring efter hinanden. Sig dem først langsomt som et tog, der starter, og speed op efterhånden. Læg hånden lige under brystet igen og mærk mellemgulvsmusklen bevæge sig.

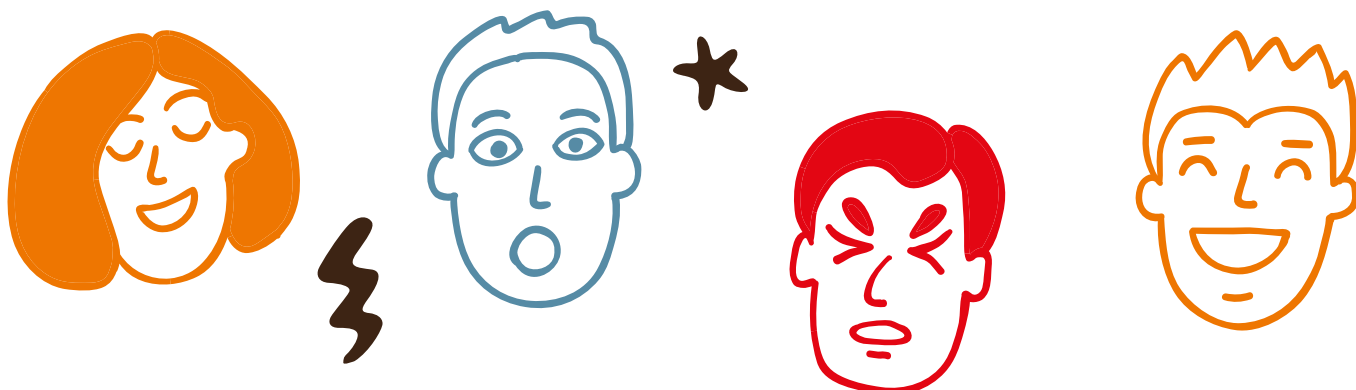
Hvis I vil arbejde mere med stemmen og dens muligheder, kan I besøge denne [side](#), hvor Silja Okking er digital gæstelærer i en række små film om stemmen som instrument.

SYNG DIG GLAD MED SILJA OKKING

bit.ly/40aiU9N

3 SYNG MED FØLELSERNE

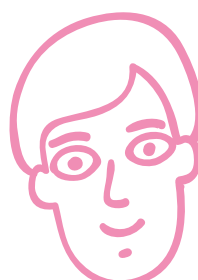
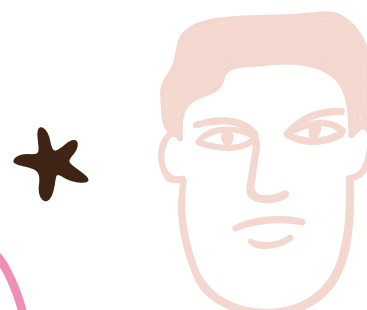
1 Syng først alle 5 vers af “Jeg ved en lærkerede”. Syng den, som I normalt ville gøre i klassen. Sangteksten kan findes længere nede i materialet.

2 Prøv derefter at synge den med forskellige følelser og udtryk og læg mærke til, hvad der sker med sangens udtryk, når den synges på så forskellige måder.

- Syng 1. vers på en sur måde. Måske tramper I lidt i gulvet og rynker øjenbrynene imens
- Syng 2. vers på en overrasket måde. Måske kigger I rundt på hinanden og ser undrende og spørgende ud.
- Syng 3. vers på en bange måde. Måske bævrer stemmen, og lyden er lidt stille
- Syng 4. vers, hvor I er meget kede af det. Kommer I måske til at hulke lidt?
- Syng 5. vers på en glad måde, hvor I smiler, mens I synger.

3 Indel derefter klassen i 5 grupper og giv hver gruppe et vers og en af de fem følelser, uden at de andre grupper hører det. (Sur, overrasket, bange, ked af det, glad)

4 Lad hver gruppe optræde med deres vers - resten af klassen gætter, hvilken følelse gruppen synger med.

Illustrationer: freepik.com

JEG VED EN LÆRKEREDE

Carl Nielsen 1924
Harald Bergstedt 1921

Jeg ved en lærkerede
jeg siger ikke mer;
den findes på en hede
et sted, som ingen ser.

I reden er der unger
og ungerne har dun.
De pipper, de har tunger,
og reden er så lun.

Og de to gamle lærker,
de flyver tæt omkring.
Jeg tænker nok, de mærker,
jeg gør dem ingenting.

Jeg lurder bag en slåen.
Der står jeg ganske nær
Jeg rækker mig på tåen
og holder på mit vejr.

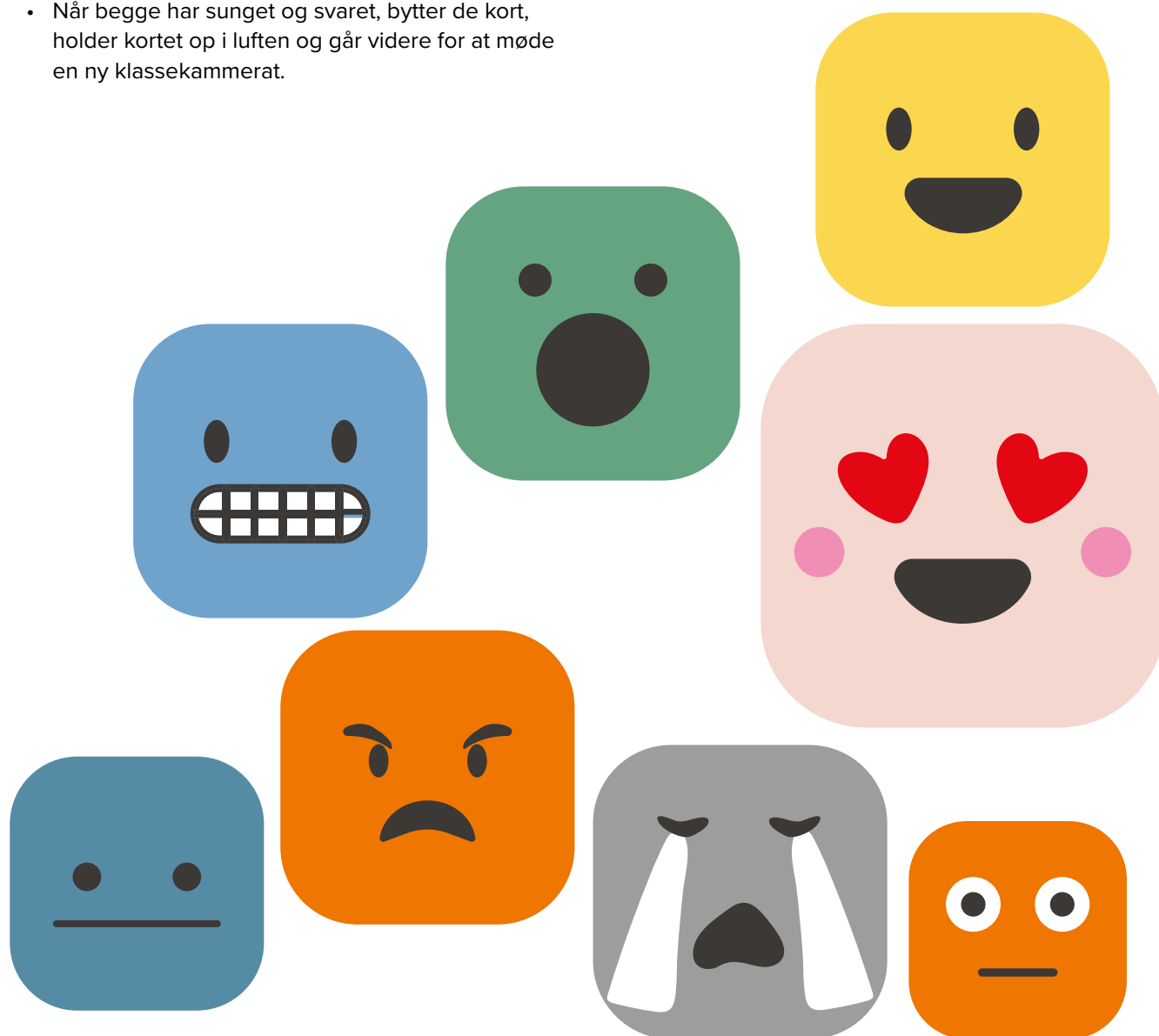
For ræven han vil bide
og drengen samle bær.
Men ingen skal få vide,
hvor lærkereden er.

3 QUIZ OG BYT: GÆT EN FØLELSE

FORBEREDELSE:

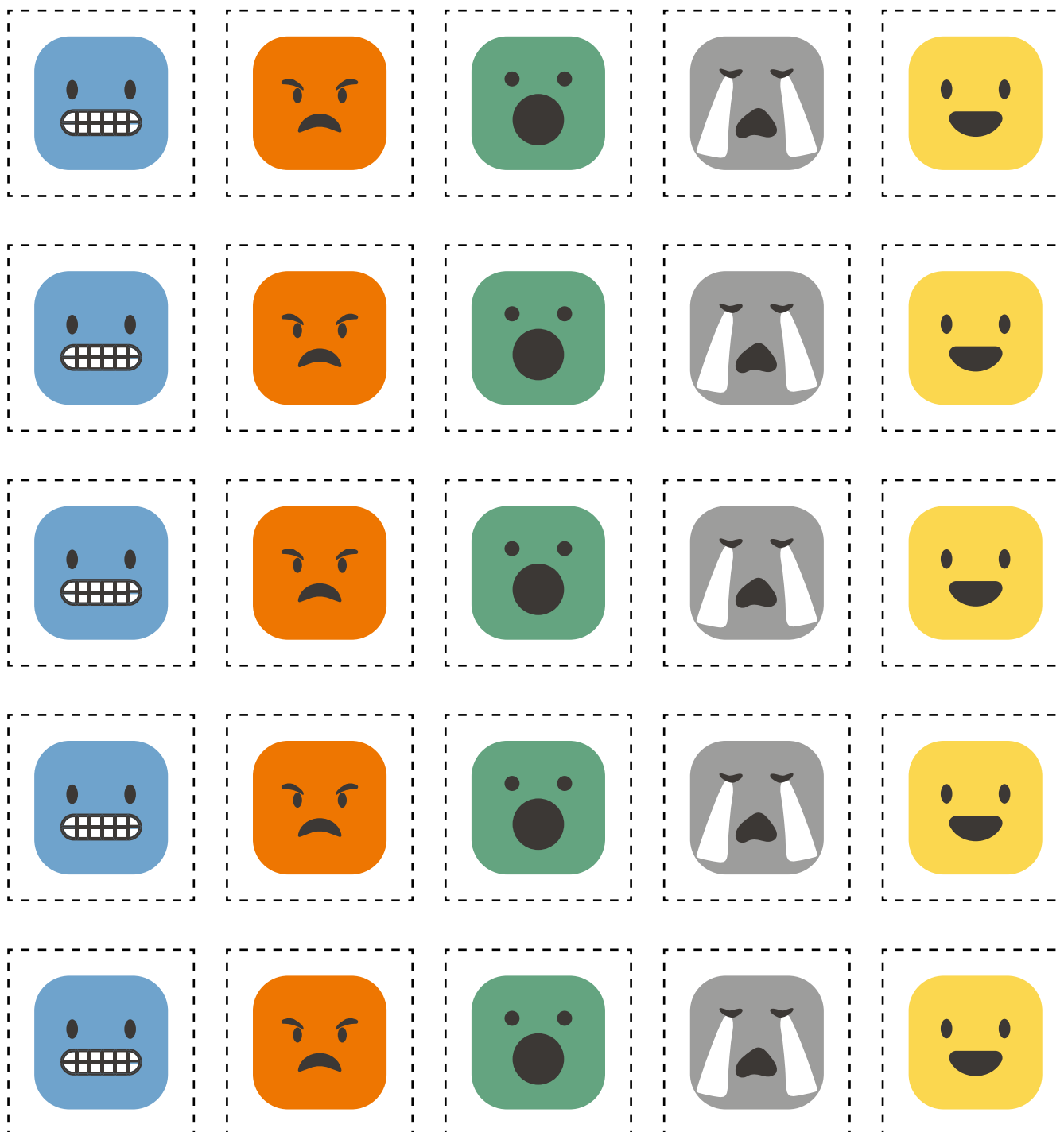
Print følelseskortene ud på side 13 og klip dem ud, så der er et kort til hver elev.

- Eleverne får hvert et kort med en følelse på.
- Derefter går de rundt mellem hinanden med kortet løftet op i luften.
- Når en elev møder en anden elev, tager de deres kort ned og synger på skift lidt af "Jeg ved en lærkerede", og den anden skal så gætte, hvilken følelse der blev sunget med.
- Når begge har sunget og svaret, bytter de kort, holder kortet op i luften og går videre for at møde en ny klassekammerat.

Illustrationer: freepik.com

TIL UDKLIP: FØLELSESKORT TIL QUIZ OG BYT

Illustrationer: freepik.com

ARS NOVA COPENHAGEN

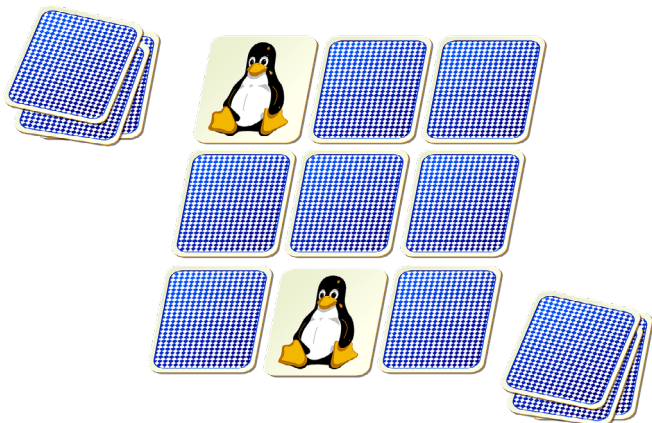
Materialet må kun anvendes i LMS-regi. © LMS 2023 – www.lms.dk

MUSIK

13

4

MUSIKALSK VENDESPIL

Aktiviteten leges ligesom et almindeligt vendespil. To elever er spillere, og resten af eleverne er brikker.

- Spillerne sendes uden for døren, og brikkerne finder sammen to og to. Hvert par aftaler, hvilken sang, de vil være, og med hvilken følelse, de vil synge sangen. Brikkerne sætter sig derefter spredt rundt på gulvet (ikke parvis), og spillerne kommer ind igen.
- Hver spiller må nu "vende" to brikker. Når en brik bliver "vendt", rejser den sig op og synger den aftalte sang (eller måske bare første linje af sangen) og bliver stående, indtil den anden brik er vendt og har sunget.
- Hvis brikkerne er ens, får spilleren et stik. Brikkerne går dermed ud af legen og sætter sig i nærheden af spilleren, der fik stikket.
- Hvis brikkerne ikke er et par, sætter brikkerne sig ned igen, og turen går over til den anden spiller.
- Når der ikke er flere brikker, vinder den spiller, som har fået flest stik.

Illustrationer: freepik.com & Pixabay

A large, irregular orange shape, resembling a stylized drop or a cloud, centered on a white background. It has a smooth, rounded bottom and a more jagged, organic top edge.

PRAKTISK INFO OM KONCERTEN

TIL KONTAKTLÆREREN

MUSIKERNE ER

Ars Nova Copenhagen

MUSIK TIL BRUG I FORBEREDELSEN

Findes som links i materialet og på lms.dk

UNDERVISNINGSMATERIALET

Materialet er udarbejdet til musik i indskolingen.

Kontaktlæreren bedes videreformidle materialet til de involverede lærere.

Vi ønsker rigtig god fornøjelse med koncerten.

Med venlig hilsen

LMS og Ars Nova Copenhagen

Foto: Nikolai Østergård

EN GOD KONCERT

Eleverne får den bedste koncertoplevelse, hvis de er forberedt og sidder klar, når koncerten starter. Snak også med dem om, hvad det vil sige at være til koncert.

Som lærer bidrager man bedst ved ikke at tysse, men i stedet sætte sig blandt eleverne og dele oplevelsen med dem.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Målgruppe: Indskoling - 1.-3. klasse

Medvirkende: 12

Max antal elever: 180

Koncertlængde: 40 min

Opstillingstid: 20 minutter

Nedtagningstid: 10 minutter

Hjælpere: Nej

Lokale: Rum med god akustik, fx gymnastiksal. Ikke gennemgangs-lokale og helst ikke sportshal.

Scene: Helst på gulvet i niveau med børnene, men hvis salen har en fast scene/stole, finder vi ud af det.

Publikum: På gulvet med mulighed for at sangerne kan bevæge sig rundt om dem.

Mørklægning: Nej, ikke nødvendigt - men vi har brug for, at salen er oplyst, så vi kan læse en node.

Strøm: Nej

Omklædningsrum: Nej

Forplejning: Vand, kaffe/te med mælk.
Evt. lidt frugt og brød.

Ved ankomst: Musikerne henvender sig på kontoret for at blive vist til rette, hvis ikke andet er aftalt.

Orkesterkontakt: Skolens kontaktlærer bedes tage kontakt med musikerne i god tid inden koncerten for at sikre, at alle aftaler er på plads. Informér fx om særlige parkerings- og tilkørselsforhold eller andre særlige forhold ved afvikling af koncerten.

Foto: Nikolai Østergård

KONTAKTPERSON

Lise Bendixen

Mobil: 2336 0504

E-mail: lise@arsnova.dk

[SEND MAIL](#)

HUSK AT EVALUERE

Efter koncerten bedes I udfylde et evalueringsskema på lms.dk, hvor I også kan læse, hvad musikerne skriver om deres besøg hos jer. I vil modtage en mailpåmindelse om det. Jeres evaluering er vigtig for musikerne samt for LMS' videreudvikling af skolekoncertordningen. Bemærk, at evalueringsskemaet kun kan udfyldes én gang pr. koncert.

KONCERT

Foto: Gerald Geerink

ARS NOVA COPENHAGEN

www.arsnova.dk

KLASSER

STED

TIDSPUNKT

Se vores præsentationsvideo

Levende
Musik i Skolen

